

Bekendtgørelse af forældreansvarsloven

Herved bekendtgøres forældreansvarsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1417 af 1. december 2017, med den ændring, der følger af § 1, nr. 2, i lov nr. 270 af 25. marts 2015.¹⁾

Kapitel 1

Indledende bestemmelser

§ 1. Børn og unge under 18 år er under forældremyndighed, medmindre de har indgået ægteskab.

§ 2. Forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov.

Stk. 2. Barnet har ret til omsorg og tryghed. Det skal behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling.

Stk. 3. Forældre, der har forældremyndigheden, kan anvende barnets indtægter til dets underhold i passende omfang og under hensyntagen til deres og barnets stilling.

§ 3. Har forældre fælles forældremyndighed, kræver væsentlige beslutninger vedrørende barnets forhold enighed mellem forældrene. Den forælder, som barnet har bopæl hos, kan træffe afgørelse om overordnede forhold i barnets daglige liv, herunder hvor i landet bopælen skal være.

Stk. 2. Har forældre fælles forældremyndighed, og er de uenige om forældremyndigheden, skal begge give samtykke til, at barnet forlader landet, herunder udrejser til Grønland eller Færøerne, eller til, at barnets ophold i udlandet, i Grønland eller på Færøerne forlænges ud over det aftalte, forudsatte eller fastsatte, medmindre der foreligger en afgørelse efter § 17, stk. 1, 2. pkt., eller § 25.

§ 4. Afgørelser efter loven skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet.

§ 5. I alle forhold vedrørende barnet skal der tages hensyn til barnets egne synspunkter alt efter alder og modenhed.

Kapitel 2

Forældremyndighed

Indehavere af forældremyndighed

§ 6. Er forældre gift med hinanden ved barnets fødsel, eller indgår de senere ægteskab, har de fælles forældremyndighed.

Stk. 2. Er ægtefællerne separeret ved barnets fødsel, har moderen dog forældremyndigheden alene, medmindre

- 1) den separerede mand eller medmor ifølge anerkendelse eller dom anses som henholdsvis barnets far eller medmor eller
- 2) forældrene har afgivet erklæring efter § 7, stk. 1, nr. 1, jf. dog § 7, stk. 2.

Stk. 3. Har forældrene været gift med hinanden inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel, har de fælles forældremyndighed.

§ 7. Forældre, der ikke er gift med hinanden, har fælles forældremyndighed, hvis

- 1) de efter børnelovens § 2, stk. 1, § 3 b, stk. 1, § 14, stk. 1, 3 eller 6, eller § 19, jf. § 14, stk. 1, 3 eller 6, har afgivet erklæring om, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet,
- 2) de har indgået aftale om fælles forældremyndighed efter § 9 eller
- 3) manden efter børnelovens § 1 a er registreret som far til barnet.

Stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis erklæringen i stk. 1, nr. 1, er afgivet, uden at betingelserne i retsplejelovens § 448 f for her i landet at behandle spørgsmålet om forældremyndighed er opfyldt.

Stk. 3. Anses en mand for far eller en kvinde som medmor til barnet ifølge anerkendelse eller dom, har forældrene fælles forældremyndighed, hvis de har eller har haft fælles folkeregisteradresse inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel.

Stk. 4. I andre tilfælde end nævnt i stk. 1-3 har moderen forældremyndigheden alene.

§ 7 a. Forældre, der sammen har adopteret et barn, har fælles forældremyndighed.

Stk. 2. En forælder, der har adopteret et barn alene, har forældremyndigheden alene, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Forældre har fælles forældremyndighed, når den ene har adopteret den andens barn efter § 5 a, stk. 1, i adoptionsloven.

§ 8. Har forældre fælles forældremyndighed, fortsætter denne, selv om de har ophævet samlivet eller er blevet separeret eller skilt, eller deres ægteskab er blevet omstødt.

§ 9. Forældre kan aftale, at de skal have fælles forældremyndighed. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

§ 10. Forældre, der har fælles forældremyndighed, og som ikke lever sammen, kan aftale, at en af dem skal have forældremyndigheden alene. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

§ 11. Er forældre, der har fælles forældremyndighed, og som ikke lever sammen, ikke enige om forældremyndigheden, afgør retten, om den fælles forældremyndighed skal fortsætte, eller om en af dem skal have forældremyndigheden alene. Retten kan kun ophæve den fælles forældremyndighed, hvis der er holdepunkter for at antage, at forældrene ikke kan samarbejde om barnets forhold til barnets bedste.

§ 12. Er der indgået aftale efter § 10 eller truffet afgørelse efter § 11 om, at en af forældrene skal have forældremyndigheden alene, genindtræder den fælles forældremyndighed, hvis gifte, herunder separerede, forældre genoptager eller fortsætter samlivet.

Overførsel af forældremyndighed

§ 13. Forældre kan aftale, at forældremyndigheden skal overføres fra den ene forælder til den anden. Aftalen skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan anmeldelse ske hertil.

Stk. 2. Forældremyndigheden kan ved aftale godkendt af statsforvaltningen overføres til andre end forældre. Forældremyndigheden kan overføres til et ægtepar eller et samlevende par i forening, herunder til den ene forælder og dennes ægtefælle eller samlever. Er en sag om forældremyndighed indbragt for retten, kan aftalen godkendes af retten.

§ 14. Retten kan efter anmodning fra en forælder, der ikke har forældremyndigheden, bestemme, at der skal være fælles forældremyndighed, eller overføre forældremyndigheden til denne.

Stk. 2. Retten kan ændre en aftale efter § 13, stk. 2, eller en afgørelse efter §§ 15 og 15 a.

Dødsfald

§ 15. Dør en forælder, og havde forældrene ved dødsfaldet fælles forældremyndighed, har den efterlevende forælder forældremyndigheden alene, jf. dog stk. 2 og § 15 a, stk. 1.

Stk. 2. Dør en forælder, og havde forældrene ved dødsfaldet fælles forældremyndighed, kan andre i forbindelse med dødsfaldet anmode om forældremyndigheden, hvis barnet ved dødsfaldet ikke havde bopæl hos den efterlevende forælder. Statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden.

Stk. 3. Dør en forælder, der har forældremyndigheden alene, kan en efterlevende forælder og andre anmode om forældremyndigheden. Er der fælles forældremyndighed, og dør begge forældre, kan andre ligeledes anmode om forældremyndigheden. Statsforvaltningen træffer afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden.

Stk. 4. I sager omfattet af stk. 2 og 3 finder § 13, stk. 2, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

§ 15 a. Har den ene forælder forvoldt den anden forælders død, og havde forældrene ved dødsfaldet fælles forældremyndighed, eller havde den efterlevende forælder forældremyndigheden alene, skal statsforvaltningen træffe afgørelse om, hvorvidt forældremyndigheden skal forblive hos den efterlevende forælder, eller om en anden skal have forældremyndigheden.

Stk. 2. Hvis den ene forælder har forvoldt den anden forælders død og den afdøde forælder havde forældremyndigheden alene, finder § 15, stk. 3, 1. og 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. I sager omfattet af stk. 1 finder § 13, stk. 2, 2. pkt., tilsvarende anvendelse.

§ 16. Indehavere af forældremyndigheden kan tilkendegive, hvem der efter deres død bør have tillagt forældremyndigheden.

Kapitel 3

Barnets bopæl og varsling

§ 17. Har forældre fælles forældremyndighed, og er de ikke enige om, hos hvem af dem barnet skal have bopæl, afgøres dette af retten. Retten kan træffe afgørelse om, at barnet kan have bopæl hos en forælder, der har eller ønsker at få bopæl i udlandet eller i Grønland eller på Færøerne.

Stk. 2. Retten kan ændre en aftale eller afgørelse om barnets bopæl.

§ 18. En forælder, der vil ændre sin eller barnets bopæl til et andet sted her i landet eller i udlandet, skal underrette den anden forælder herom senest 6 uger før flytningen.

Kapitel 4

Samvær m.v.

Samvær med forældre

§ 19. Barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret ved, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos.

Stk. 2. Forældrene har et fælles ansvar for, at barnet har samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos, og for transporten af barnet i forbindelse med samvær.

Stk. 3. Den forælder, som barnet ikke har bopæl hos, kan anmode om samvær.

Stk. 4. Er der ikke eller kun i yderst begrænset omfang samvær, kan den forælder, som barnet har bopæl hos, anmode statsforvaltningen om at indkalde den anden forælder til et møde om samværet.

Samvær med andre end forældre

§ 20. Er en forælder eller begge forældre døde, eller er en forælder ukendt, kan statsforvaltningen efter anmodning fastsætte samvær med barnets nærmeste pårørende, som det er knyttet til.

Stk. 2. Er der ikke eller kun i yderst begrænset omfang samvær med den forælder, barnet ikke har bopæl hos, kan statsforvaltningen efter anmodning fastsætte samvær med barnets nærmeste pårørende, som det er knyttet til.

§ 20 a. Er barnet adopteret, kan statsforvaltningen i helt særlige tilfælde efter anmodning fra barnets oprindelige slægtninge fastsætte samvær eller anden form for kontakt med disse, navnlig hvis barnet forud for adoptionen havde samvær eller anden form for kontakt med den, som anmoder om fastsættelse af samvær m.v.

Samværsafgørelser

§ 21. Er der uenighed om omfanget og udøvelsen af samvær, kan statsforvaltningen efter anmodning træffe afgørelse herom og fastsætte de nødvendige bestemmelser i forbindelse hermed.

Stk. 2. Samværet fastsættes ud fra en konkret vurdering af barnets forhold.

Stk. 3. Fastsættelse af samvær kan afslås, og en aftale eller afgørelse om samvær kan ændres eller ophæves.

§ 21 a. Fastsat eller aftalt samvær bortfalder kun, når forældrene har aftalt det, eller når statsforvaltningen, Ankestyrelsen eller fogedretten har truffet afgørelse om bortfald af samvær efter § 21 eller § 29, stk. 4, eller efter § 536, stk. 4, i retsplejeloven.

Anden kontakt

§ 22. I særlige tilfælde kan statsforvaltningen træffe bestemmelse om anden kontakt med barnet i form af telefonsamtaler, brevveksling, elektronisk post, fotografier el. lign.

Stk. 2. Anmodning om anden kontakt kan indgives af

- 1) en forælder, som barnet ikke har bopæl hos, eller
- 2) barnets nærmeste pårørende, hvis betingelserne i § 20 for at få fastsat samvær er opfyldt.

Stk. 3. § 21, stk. 1 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Orientering om barnet m.v.

§ 23. En forælder, som ikke har forældremyndigheden, har ret til efter anmodning at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner, social- og sundhedsvæsenet samt private sygehuse, privat praktiserende læger og tandlæger. Denne forælder har desuden ret til at få udleveret dokumenter om barnets forhold, hvis disse findes på skoler og i børneinstitutioner. Der må ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte institutioner m.v. kan nægte at give konkrete oplysninger og udlevere dokumenter om barnets forhold, hvis det må antages at være til skade for barnet.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden eller fra en af de i stk. 1 nævnte institutioner m.v. fratage den forælder, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering og få udleveret dokumenter efter stk. 1. Afgørelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor institutionen m.v. modtager meddelelse om afgørelsen.

Samvær med anbragte børn

§ 24. Bestemmelserne om samvær og anden kontakt i denne lov finder ikke anvendelse, hvis barnet er anbragt uden for hjemmet efter kapitel 11 i lov om social service. Tilsvarende gælder, hvis barnet eller den unge opholder sig på en institution eller er indlagt på sygehus under gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse efter kapitel 11 i lov om social service.

Afgørelse om udlandsrejse

§ 25. Selv om der er uenighed om forældremyndigheden mellem forældre, der har fælles forældremyndighed, kan statsforvaltningen træffe afgørelse om, at den ene forælder kan tage barnet med til udlandet, Grønland eller Færøerne i en kortere periode.

Kapitel 5

Midlertidige afgørelser

Forældremyndighed og barnets bopæl

§ 26. Under en sag om forældremyndighed kan den myndighed, der behandler sagen, efter anmodning bestemme, hvem forældremyndigheden midlertidigt skal tilkomme, eller hos hvem af forældrene barnet midlertidigt skal have bopæl. Under en sag om barnets bopæl kan det efter anmodning bestemmes, hos hvem af forældrene barnet midlertidigt skal have bopæl.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 gælder, indtil der foreligger en endelig aftale eller afgørelse, som kan fuldbyrdes.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 bortfalder

- 1) 4 uger efter, at statsforvaltningen har meddelt parterne, at sagen er afsluttet, jf. § 40, medmindre en af dem inden da har anmodet om, at sagen indbringes for retten,
- 2) hvis sagen efter indbringelse for retten hæves eller afvises, eller
- 3) hvis samlivet genoptages.

§ 27. Har forældre fælles forældremyndighed, og er der risiko for, at den ene af dem vil bringe barnet ud af landet og derved foregribe en afgørelse om forældremyndigheden, kan børne- og socialministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, midlertidigt tillægge den anden af forældrene forældremyndigheden alene.

§ 28. Er indehaveren eller begge indehavere af forældremyndigheden forhindret i at træffe bestemmelse om barnets personlige forhold, afgør statsforvaltningen, hvem forældremyndigheden skal tilkomme, så længe forhindringen varer.

Samvær m.v.

§ 29. Under en sag om forældremyndighed, om barnets bopæl, om samvær eller om anden kontakt kan statsforvaltningen efter anmodning træffe afgørelse om midlertidigt samvær eller om anden kontakt.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 under en sag om samvær gælder, indtil der foreligger en endelig afgørelse om samvær, der kan fuldbyrdes, en aftale om samværet eller en afgørelse eller aftale om anden kontakt.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 1 under en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl bliver endelig, når der foreligger en endelig afgørelse om forældremyndigheden eller barnets bopæl, der kan fuldbyrdes, eller en aftale om forældremyndigheden eller barnets bopæl.

Stk. 4. Adgangen til at træffe midlertidig afgørelse efter stk. 1 kan i helt særlige tilfælde ligeledes udøves af Ankestyrelsen.

§ 29 a. Har barnet ikke samvær med den forælder, der anmoder om samvær, skal statsforvaltningen hurtigst muligt og inden 3 uger efter modtagelsen af en anmodning om fastsættelse af samvær træffe en midlertidig afgørelse om kontaktbevarende samvær. § 29, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Ændring

§ 30. En midlertidig afgørelse efter §§ 26-29 kan ændres.

Kapitel 6
Sagens behandling
Sagens begyndelse

§ 31. Anmodning om afgørelse om forældremyndighed efter §§ 11, 14, 15 og 15 a, om barnets bopæl efter § 17 og om samvær m.v. efter §§ 19-22 og 25 indgives til statsforvaltningen.

Stk. 2. Anmeldelse af en aftale efter §§ 9, 10 og 13 og anmodning om en afgørelse efter §§ 11, 14 og 17, § 19, stk. 1-3, og §§ 20, 20 a, 21, 22 og 25 skal indgives til statsforvaltningen ved anvendelse af den digitale løsning, som statsforvaltningen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Anmeldelser og anmodninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af statsforvaltningen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis statsforvaltningen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening, skal statsforvaltningen tilbyde, at anmeldelsen eller anmodningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 2. Statsforvaltningen bestemmer, hvordan en anmeldelse eller anmodning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Statsforvaltningen kan ud over i de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en anmeldelse eller anmodning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele for statsforvaltningen ved at modtage anmeldelsen eller anmodningen på anden måde end digitalt, eller hvis det må antages at være bedst for barnet, at anmeldelsen eller anmodningen ikke afvises.

Stk. 5. En digital anmeldelse eller anmodning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for statsforvaltningen.

§ 31 a. Ved anmodning om en afgørelse som nævnt i § 31, stk. 1, indkalder statsforvaltningen parterne til et møde, medmindre anmodningen alene vedrører en afgørelse om anden kontakt som nævnt i § 22. Statsforvaltningen kan undlade at indkalde parterne til et møde, hvis det er unødvendigt eller uhensigtsmæssigt at afholde et møde.

Stk. 2. Parterne har pligt til at deltage i mødet, medmindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende.

Børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling

§ 32. Statsforvaltningen skal tilbyde forældre og børn børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling ved uenighed om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær.

Stk. 2. Statsforvaltningen kan i andre tilfælde tilbyde børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling, hvis der er et særligt behov herfor.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan undlade at tilbyde rådgivning eller konfliktmægling efter stk. 1, hvis det er unødvendigt eller uhensigtsmæssigt.

§ 32 a. Statsforvaltningen tilbyder forældrene børnesagkyndig rådgivning, når fogedretten efter retsplejelovens § 537, stk. 4, har udsat fuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær. Rådgivning efter 1. pkt. skal være gennemført inden det tidspunkt, fogedretten har udsat sagen til.

Børnesagkyndige undersøgelser

§ 33. Statsforvaltningen kan iværksætte børnesagkyndige undersøgelser og indhente sagkyndige erklæringer om forældre i sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær.

Stk. 2. Har statsforvaltningen iværksat en børnesagkyndig undersøgelse eller anmodet om en sagkyndig erklæring om en forælder, færdiggøres undersøgelsen eller erklæringen uanset sagens indbringelse for retten efter § 40.

Inddragelse af barnet

§ 34. Barnet skal inddrages under en sag om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, så dets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk. Dette kan ske ved samtaler med barnet, børnesagkyndige undersøgelser eller på anden måde, der belyser barnets perspektiv.

Stk. 2. Forpligtelsen til at inddrage barnet direkte i sagen gælder ikke, hvis det må antages at være til skade for barnet, eller hvis det må anses for unødvendigt efter sagens omstændigheder.

Barnets adgang til at henvende sig til statsforvaltningen

§ 35. Et barn, der er fyldt 10 år, kan anmode statsforvaltningen om at indkalde forældrene til et møde om forældremyndigheden, barnets bopæl eller samvær.

Erklæring fra forældre i visse sager

§ 36. Inden en aftale om forældremyndighed efter § 13, stk. 2, godkendes eller der træffes afgørelse om forældremyndighed efter § 15, stk. 3, eller § 15 a, stk. 2, skal statsforvaltningen indhente en erklæring fra den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden.

Stk. 2. Inden der træffes en afgørelse om samvær efter § 20, stk. 2, skal statsforvaltningen indhente en erklæring fra den forælder, der ikke eller kun i yderst begrænset omfang har samvær.

Stk. 3. Indhentelse af erklæring efter stk. 1 eller 2 kan undlades, hvis det må antages at være til skade for barnet eller medføre uforholdsmæssig forsinkelse af sagen.

Forældremyndighed efter dødsfald

§ 37. Statsforvaltningen indbringer en afgørelse efter § 15 eller § 15 a for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at en afgørelse efter § 15 eller § 15 a er meddelt den pågældende, anmoder herom.

Indhentelse af økonomiske oplysninger

§ 38. Statsforvaltningen og Ankestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om forældrenes fælles ansvar for transport af barnet i forbindelse med samvær, herunder forældrenes afholdelse af udgifter herved, efter denne lov få terminaladgang til de nødvendige økonomiske oplysninger om en part hos told- og skatteforvaltningen, herunder i indkomstregisteret.

Afvisning af ændringsanmodninger

§ 39. En anmodning om ændring af forældremyndighed, barnets bopæl, samvær eller anden kontakt kan afvises af statsforvaltningen, hvis forholdene ikke har ændret sig væsentligt. Dette gælder dog ikke anmodninger om ændring af forældremyndighed efter § 14, stk. 2.

Stk. 2. Statsforvaltningen indbringer afgørelsen om afvisning af en anmodning om ændring af forældremyndighed eller barnets bopæl for retten, hvis ansøgeren anmoder herom, inden 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Afslutning af sagsbehandlingen og indbringelse for retten

§ 40. Statsforvaltningen kan afslutte en sag om forældremyndighed efter § 11 eller § 14 eller om barnets bopæl efter § 17, hvis der ikke er opnået enighed om forældremyndigheden eller bopælen. Statsforvaltningen indbringer sagen for retten, hvis en part inden 4 uger efter, at det er meddelt den pågældende, at sagen er afsluttet, anmoder herom. Dette gælder dog ikke, hvis afslutningen af sagen skyldes, at den pågældende er udeblevet fra et møde i statsforvaltningen.

Stk. 2. Efter anmodning fra en part afslutter statsforvaltningen sagen og indbringer den for retten, hvis

- 1) parterne har modtaget vejledning på et møde i statsforvaltningen, uden at enighed om forældremyndigheden eller om barnets bopæl er opnået, og parterne eller en af dem ikke ønsker børnesagkyndig

rådgivning eller konfliktmægling eller børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling er afsluttet uden opnåelse af enighed eller

2) den pågældende har deltaget i et møde, mens den anden part er udeblevet trods to indkaldelser.

Stk. 3. Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde efter anmodning afslutte sagen og indbringe den for retten, selv om betingelserne efter stk. 1 eller stk. 2 ikke er opfyldt.

Klage m.v.

§ 41. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen, jf. dog stk. 2, 3 og 5.

Stk. 2. En klage over en midlertidig afgørelse om forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 26 eller en afgørelse om ændring heraf efter § 30 afvises, hvis sagen om forældremyndighed eller barnets bopæl er indbragt for retten efter § 40.

Stk. 3. Afgørelser efter § 37, afgørelser om at afvise en anmodning om ændring af forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 39, stk. 1, afgørelser efter § 40, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 40, stk. 3, og afgørelser om afvisning af at behandle en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl efter § 46, stk. 2, jf. stk. 1, kan ikke påklages.

Stk. 4. I sager om forældremyndighed eller barnets bopæl, som kan indbringes for retten efter § 37, § 39, stk. 2, § 40 eller § 46, stk. 2, kan statsforvaltningens sagsbehandling påklages til Ankestyrelsen.

Stk. 5. Den forælder, der ikke har forældremyndigheden, kan påklage en afgørelse efter § 23, stk. 2, til statsforvaltningen. Dette gælder dog ikke afgørelser truffet af sundhedsvæsenet. Statsforvaltningens afgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog efter anmodning optage en sag til behandling, når det skønnes, at den har principiel eller generel betydning.

§ 41 a. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 og §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse.

Bemyndigelser

§ 42. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler

- 1) om behandling af sager om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær m.v.,
- 2) om forældrenes fælles ansvar for transport af barnet i forbindelse med samvær, herunder forældrenes afholdelse af udgifter herved,
- 3) om erstatningssamvær,
- 4) om overvåget samvær,
- 5) om anmeldelse af aftaler om forældremyndighed,
- 6) om børnesagkyndig rådgivning, børnesagkyndige undersøgelser, sagkyndige erklæringer om forældre og konfliktmægling og
- 7) om klagers behandling.

Kapitel 7

Arbejdsaftaler

§ 43. Har et barn eller en ung, der er under forældremyndighed, jf. § 1, med tilladelse af forældremyndighedens indehaver på egen hånd påtaget sig tjeneste eller andet personligt arbejde, hvorved denne er blevet i stand til selv at sørge for sit underhold, kan den pågældende, hvis denne er fyldt 15 år, selv ophæve aftalen og påtage sig arbejde af lignende art, medmindre andet bestemmes af forældremyndighedens indehaver.

§ 44. Aftale om tjeneste eller andet personligt arbejde, som et barn eller en ung på egen hånd har truffet, kan forældremyndighedens indehaver ophæve, hvis hensynet til barnets eller den unges opdragelse eller

velfærd kræver det. Ophævelsen skal dog så vidt muligt ske med passende varsel, og hvor det findes rimeligt, kan der tillægges den anden part en passende erstatning.

Kapitel 8

Internationale aftaler og international kompetence

§ 45. Regeringen kan indgå overenskomst med andre stater om forholdet mellem dansk rets og fremmed rets regler om forældremyndighed, bopæl, samvær og anden kontakt. Overenskomsten finder anvendelse her i landet efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Stk. 2. Børne- og socialministeren kan endvidere fastsætte regler om forholdet mellem danske og andre nordiske landes regler om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær og anden kontakt.

Stk. 3. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om behandling af sager efter denne lov, der er omfattet af Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerbørnebeskyttelseskonventionen).

§ 46. Statsforvaltningen kan behandle en sag om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., hvis betingelserne i retsplejelovens § 448 f er opfyldt.

Stk. 2. Statsforvaltningens afvisning af at behandle en sag om forældremyndighed og barnets bopæl efter §§ 11, 14, 15, 15 a og 17, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, kan efter anmodning fra en af parterne indbringes for retten.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 47. Loven træder i kraft den 1. oktober 2007.

Stk. 2. Lov om forældremyndighed og samvær, jf. lovbekendtgørelse nr. 39 af 15. januar 2007, ophæves.

§ 48. Lovens § 6, stk. 2, nr. 1, § 6, stk. 3, og § 7, stk. 3, gælder kun for børn, der fødes den 1. oktober 2007 eller senere.

§ 49. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 494 af 12. juni 2009 (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. (Udelades)

§ 7

Stk. 1. (Udelades)

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. § 20 a i forældreansvarsloven, som affattet ved denne lovs § 3, finder kun anvendelse på adoption, der gennemføres efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. (Udelades)

Lov nr. 270 af 25. marts 2015 (Imødegåelse af samarbejdschikane m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Stk. 2. § 1, nr. 2 og 3, finder ikke anvendelse på midlertidige afgørelser om samvær, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder den hidtil gældende bestemmelse i § 29, stk. 2, i forældreansvarsloven anvendelse.

Stk. 3. § 1, nr. 4, finder alene anvendelse på anmodninger om samvær, som statsforvaltningen modtager efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. § 1, nr. 5, finder alene anvendelse på anmodninger om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær, som statsforvaltningen modtager efter lovens ikrafttræden.

Stk. 5. Bestemmelser om erstatningssamvær, der fastsættes i medfør af § 42, nr. 3, i forældreansvarsloven som indsat ved § 1, nr. 7, finder også anvendelse på afgørelser og aftaler om samvær, der er truffet eller indgået før lovens ikrafttræden. Erstatningssamvær, der er omfattet af 1. pkt., kan tvangsfuldbyrdes efter reglerne i kapitel 48 a i retsplejeloven.

Lov nr. 530 af 29. april 2015 (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. oktober 2015.

Stk. 2. § 3 finder ikke anvendelse på adoption, der er gennemført før lovens ikrafttræden.

Lov nr. 1741 af 22. december 2015 (Ankestyrelsen som familieretlig klagemyndighed m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 12

Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

§ 13

Stk. 1. Sager, der er under behandling hos børne- og socialministeren efter en af de i §§ 1-8, 10 og 11 nævnte love²⁾, hvor Ankestyrelsen efter denne lovs ikrafttræden behandler sådanne sager, og hvor sagerne ikke er færdigbehandlet ved lovens ikrafttræden, færdigbehandles af Ankestyrelsen.

Stk. 2. Anmodning om genoptagelse af afgørelser, herunder afgørelser om aktindsigt og afgørelser om sagsbehandlingen, der er truffet af børne- og socialministeren i sager efter en af de i §§ 1-8, 10 og 11 nævnte love³⁾, og hvor Ankestyrelsen efter denne lovs ikrafttræden træffer afgørelse i sådanne sager, indgives til og behandles af Ankestyrelsen.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på alle andre former for henvendelser i de sager, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 4. Anmodning om aktindsigt i sager, som børne- og socialministeren har behandlet efter en af de i §§ 1-8, 10 og 11 nævnte love⁴⁾, og hvor Ankestyrelsen efter denne lovs ikrafttræden behandler sådanne sager, indgives til og behandles af Ankestyrelsen.

Børne- og Socialministeriet, den 7. november 2018

P.M.V.

MALENE VESTERGAARD

/ Carina Fogt-Nielsen

- 1) Ændringen i § 1, nr. 2, i lov nr. 270 af 25. marts 2015 er ved en fejl ikke blevet indarbejdet i lovbekendtgørelse nr. 1085 af 7. oktober 2014, lovbekendtgørelse nr. 1820 af 23. december 2015 eller lovbekendtgørelse nr. 1417 af 1. december 2017 af forældreansvarsloven.
- 2) Herunder forældreansvarsloven, jf. § 3 i lov nr. 1741 af 22. december 2015.
- 3) Se note 2.
- 4) Se note 2.